

Vertalen op de automatische piloot?

Afgelopen weekend vroeg iemand me naar mijn vertaalactiviteiten. Even voor de duidelijkheid: ik ben geen literair vertaler, heb ook geen speciale opleiding gevolgd, maar heb tot nu toe vier astrologische boeken uit het Engels vertaald en ben druk bezig met het vijfde. Ik vertaal ongeveer een boek per jaar en doe het wat dat betreft dus kalmpjes aan. Ik houd me vooral onledig met het corrigeren en persklaarmaken van drukproeven voor een aantal uitgeverijen. Het vertalen is een welkome (en creatieve) afleiding in periodes dat ik het met die werkzaamheden wat minder druk heb.

Een paar weken geleden had ik zo'n rustige periode en stortte mij dus maar weer eens op mijn vertaalwerk. Wat me dan opvalt is dat ik het lichamelijk bijzonder vermoeiend vind om uren achtereen achter de computer door te brengen, wat ik niet zo ervaar als ik urenlang proeven op papier corrigeer (want zo krijg ik mijn opdrachten altijd aangeleverd). Daarom zou ik denk ik ook niet fulltime vertaler kunnen zijn, want hoe prachtig ik het werk op zichzelf ook vind, ik zou er beslist vierkante ogen van krijgen (en een pijnlijke schouder en kramp in mijn benen). Op zulke momenten vraag ik me weleens af: hoe pakken jullie 'echte' vertalers dat nou aan? Met de deadlines waar jullie rekening mee moeten houden stel ik me zo voor dat velen volledige werkdagen achter hun computer doorbrengen. Ervaren jullie al die ongemakken niet of is het zo dat in jullie beroepsgroep alleen de sterksten het volhouden? Van daaruit komt de vraag bij mij op: zijn er mensen die door fysieke klachten met hun werk gestopt zijn, of die zichzelf in balans houden met een regime van een speciaal dieet, lichaamsbeweging, massagebehandelingen of iets dergelijks?

Vertaalcomputer

Ik sprak mijn ver- respectievelijk bewondering hierover ook uit tegen de vrouw die naar mijn vertaalwerk informeerde en zij was ervan overtuigd dat 'vertalers zo'n boek natuurlijk gewoon door de vertaalcomputer jassen en er dan nog wat aan sleutelen om er goed lopende zinnen van te maken'. Ik ben er maar niet op ingegaan; van zoveel wereldvreemdheid word ik altijd een beetje stil...

Maar het riep opnieuw een vraag op: zijn er mensen die inderdaad weleens een boek door de vertaalcomputer 'jassen'? Zo ja, hoe gaat dat dan in zijn werk en hoeveel moet je er daarna nog aan 'sleutelen'? Bestaan er vertaalcomputers of -programma's die bruikbaar zijn voor literair vertalers en die ook nog tijdwinst opleveren? Ik heb me laten vertellen dat je zowel Google Translate en een vertaalhulpmiddel als WordFast kunt gebruiken, die je allebei 'vertaalcomputers' zou kunnen noemen, maar die totaal verschillend werken en waarvan de resultaten ook anders zijn. Ik heb er zelf geen enkele ervaring mee, maar ben wel zeer benieuwd naar de ervaringen van anderen.

Ik blijf er overigens van overtuigd dat die vertaalcomputers nergens zouden zijn zonder echte vertalers en dat het omgekeerde aanmerkelijk minder waar is.